

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre 150.— | Egy hétra 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 12
Szerkesztőség — 10-20

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök
igazságban,
Hiszek Magyarország
feltámadásában.

Harc a női választói jog körül

A bécsi milliók

Budapest, október 28. Ma délután tartja ülését a nemzetgyűlés közigazgatási bizottsága, amely tárgyalni fogja a törvényhatósági és községi választásokról szóló törvényjavaslatot. A bizottság ülését a politikai világ élénk érdeklődése előzi meg, mert ez lesz az első nyilvános összecsapás a női választói jog hívei és ellenzői között.

Budapest, október 28. Annak idején Szemcsényi György kérésére a kormány képviselőkből álló parlamenti bizottságot kért fel a proletárdiktatúra idején ellenforradalmi célokra felhasznált pénzek elszámolásának megvizsgálására. A bizottság elnöke Sztérenyi József báró volt, tagjai pedig Vass József miniszter, Hegyes-halmy Lajos, Gaál Gaszton, Sándor Pál és Horváth Zoltán képviselők voltak.

A bizottság munkáját már szeptember 14-én befejezte, de a jelentés végleges revíziója elé akadályok gördültek, úgy, hogy csak tegnap adhatta át Sztérenyi a jelentést a miniszterelnöknek, mint akitől a bizottság megbízatását kapta.

Sztérenyi a jelentés tartalmáról nem nyilatkozik, kijelentette azonban, hogy a bizottság tagjai a legteljesebb egyetelmiséggel hozták meg határozatukat.

Weisskirchner Budapesten

Budapest, okt. 28. Weisskirchner Richárd dr., az osztrák keresztényszociálisták ismert vezére Rankin Albert miniszteri tanácsos, az osztrák közéleti hivatal képviselőjével Budapestre érkezett. Első látogatása Vass József közéleti miniszternek szólt, akivel fél óra hosszat tárgyalt. Utána Csáky Imre gróf külügyminiszterrel tanácskoztak az osztrák látogatók.

Korányi provokáltatta Erekyt

Budapest, október 28. A tegnapi parlamenti afférból kifolyólag Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter tegnap este elküldte megbízottait Ereky Károly képviselőhöz, hogy lovasias elégtételt kérjen tőle. A megbízottak — Széchenyi Miklós gróf képviselő és Horthy István altábornagy — nem találták Erekyt a lakásán. Ereky késő este értesült a kihívásról és megbízottaként Csilléry András dr-t és Weiss Konrád képviselőt nevezte meg.

Anglia rést ütött a versaillesi szerződésen

A francia sajtó diplomáciai árulással vádolja az angolokat — Az angol liberálisok fel akarják vétetni Németországot a népszövetségbe

Bécs, okt. 28. (M. T. I.) A Neue Freie Presse jelenti Párisból:

A nagyköveti értekezlet jegyzékét kapott az angol kormánytól, melyben az angol kormány kijelenti, hogy német magánosokkal szemben lemond a kényszerrendszabályokról abban az esetben, ha a német kormány önkéntelenül megsértene a versaillesi szerződést. A londoni kormány ennek okául azt adja, hogy ezek a határozmányok akadályozzák az angol-német kereskedelmet.

A párisi sajtó nem titkolja felháborodását azon, hogy az angolok lemondanak a versaillesi szerződésben biztosított kényszerítő rendszabályok egy részéről. A lapok egyértelműleg megállapítják, hogy Anglia kereskedelmi érdekei javára visszalépett egy olyan szerződéstől, amely valamennyi érdekre kötelező.

A Journal kijelenti, hogy Anglia eljárása rendkívül súlyos helyzetbe hozza Franciaországot. Ha Franciaország átengedi a kezdeményezés hasznát az angoloknak, akkor Anglia magához vonja Németország egész kereskedelmét.

Az Ouvre azt írja, hogy nincs kevesebb, mint diplomáciai árulásról, amely az entente felbomlását és a versaillesi szerződés lerombolását vonhatja maga után.

A Temps szerint a londoni határozat arra kényszeríti a szövetségeseket, hogy Németország javára hasonló rendszabályokhoz nyuljanak. Akárhogy áll is a dolog, a brit kormány olyan határozatot hozott, melyet Berlinben haladéknélkül úgy fognak interpretálni, mint a békeszerződés gyengítését, ami különösen alkalmas arra, hogy a németeknek a békeszerződés revíziója érdekében megindított hádjáradat támogassa.

Bécs, okt. 28. (M. T. I.) — A Giornale d'Italia londoni levelezője szerint angol liberális körökben mind nagyobb a hajlandóság arra, hogy Németországot felvegyék a népszövetségbe. Az angol-német közeledés minden nappal előbbre halad. Ezzel szemben senkisé tagadja, hogy az angol és a francia politika között ellentét áll lenn. Anglia ma számol azzal, hogy Wilson és valószínűleg Lenin is eltűnik a színtérről és megegyezést keres a Wilhelmstrasseval, hogy a világ egyensúlyának küszöbön álló eltölődése esetén ne maradjon elszigetelten. London és Páris között szemmel láthatóan mind élesebb a viszony, még pedig főképpen a francia sajtó hibájából.

A fiumei bonyodalom

Berlin, okt. 28. Az Ullstein-lapok belgrádi tudósítója jelenti tegnapi kelettel: Galanti itteni

olasz ügyvivő ma adta át Sforza gróf külügyminiszter válaszjegyzékét, mely Olaszország újabb követeléseit tartalmazza az adriai kérdésben. A jugoszláv kormány minisztertanácsán vitatta meg az új jegyzék következtében támadt helyzetet.

Az olasz jegyzék hangoztatja, hogy Olaszország nem állhat el attól a többször ismételt kérésétől, hogy Jugoszlávia ismerje el Fiume felett az olasz fenhatóságot és eggyezzen bele, hogy Fiume területileg is kapcsolatra jusson Olaszországgal, a dalmát szigetek közül pedig, melyeket Jugoszlávia magának követel, engedje át Cherson és Lissát. Jugoszlávia elutasítja ezeket a követeléseket, mert ragaszkodik a Wilson-nonalhoz és semmi szín alatt sem hajlandó lemondani a szigetekről. Fiume kérdésében pedig az az álláspontja, hogy a kikötőt minden nemzet számára hozzáférhetővé kell lenni.

Ilyen körülmények között az adriai konferenciát a jövő tavasz előtt nem lehet megtartani, mivel a jugoszláv kormány az új választások lezajlásáig nem akar Olaszországgal végleges megállapodásokat kötni.

A trianoni béke a szerb nemzetgyűlésen

Berlin, október 28. Belgrádból táviratozzák: Trumbics külügyminiszter szerdán a nemzetgyűlés elé terjesztette a trianoni békeszerződés ratifikációjáról szóló javaslatot.

A szerb régensherceg a görög király temetésén

Berlin, okt. 28. Belgrádból jelentik, hogy Sándor régensherceg szerdán reggel Szalonikibe utazott és onnan haladéktalanul folytatja útját Athén felé, hogy jelen legyen a görög király temetésén. Ehhez a jelentéshez megjegyzi az Ullstein-lapok belgrádi tudósítója, hogy a szerb régensherceg athéni útjával kapcsolatosan fontos külpolitikai eseményekről beszélnek. Jelentős körülmény, hogy Venizelos rendelkezése a temetést elhalasztották a régensherceg megérkezéséig.

Minden menekült-bélyeg amelyet megveszel egy könnyecpet szárit fel.

Az angol bányásztrájk véget ért

Berlin, október 28. Londoni távirat szerint az angol bányászok sztrájkja megszűnt. A bányászok november elsején újból megkezdik munkájukat. A kormány megígérte, hogy a munkabért nyomban 2 shillinggel felemeli. A bányászok végrehajtó bizottsága készen nyilatkozott arra, hogy felelősséget vállal a szüntermelés fokozásáért.

A város üdvözli Rákosi Jenőt

A városi tanács ma délelőtt tartott ülésén elhatározta, hogy Rákosi Jenőt ötven esztendő üjságírói jubileuma alkalmával Debrecen város közönsége nevében üdvözli és az üdvözítő felirat elkészítésével Csürös Ferenc dr. kultúratanácsnokot bízta meg. A felirat szövege ez:

Méltóságos Rákosi Jenő urnak a Budapesti Hírlap főszerkesztőjének

Budapest.

Most, midőn Csonkamagyarország — és a magyar lélek csorbíthatatlan integritása alapján — egész Magyarország népe lelkes örömmel ünnepli Méltóságodat, mint ezen integritás rendíthetetlen Apostolát, engedje meg, hogy Debrecen sz. kir. város tanácsa üdvözlétének szerény baberágával szintén kivége részét az országos ünnepből.

Nemzetünk egy veszített háború és az azzal felérő, rákövetkezett társadalmi felfordulás rettenő következményeinek átkát nyögi. Helyzete olyan megrendítő, amilyenre még a magyar nemzet mérhetetlen szenvedésekkel terhes ezeréves története is alig mutat példát.

És mi mégsem csüggedünk. Főlemelt fővel, a jövőnek szegzett dacos homlokkal nézünk isteni végzéstől kiszabott sorsunk elé. Rendíthetetlen hittel hiszünk nemzetünk nagyra hivatottságában.

Hiszünk, mert bizunk a magunk igazában és bizunk a magyar nemzet leirhatatlan őserében.

Méltóságod e hitnek, a fentartó és talpraállító bizva-bizakodásnak lánglelkű Apostola. Aki a magyar erő, a magyar jövő himnuszát ötven esztendő írói pályáján soha meg nem szűnt hangoztatni. Aki ezer meg ezer cikének izzó sorain át a saját lelke lángolását fáradszázadon öntötte át nemzete szívébe. Aki művészi tolla erejével félszázad ezer nyi változásai közt rendületlen céltudatossággal küzdött a költő Zrínyi Miklós jelmondatában kitűzött célt: Ne bánts a magyart!

A magyar nemzeti tradíciók ősi városából. Debrecenből küldjük hódoló üdvözlésünket, kérve a Mindenhatót, hogy Méltóságodat szellemi frissége és testi ereje teljességében tartsa meg sokáig s engedje megérni Méltóságodnak minden magyar szív oltáhatatlan vágyának beteljesedését, Magyarországot feltámadását.

Debrecen, 1920 október 28.

Debrecen sz. kir. város tanácsának nevében és megbízásából:

Márk Endre,
polgármester.

Dr. Csűrös Ferenc,
közművelődési tanácsnok.

Megverték a hamburgi francia atlaszt

Berlin, október 28. A Hamburger Fremdenblatt jelenti, hogy a hamburgi francia konzulátus atlaszát egy nyilvános étteremben tetleg inzultálták. A lap szerint az atlasz asztaltársasága igen kihívóan viselkedett. A társaság szóváltásba elegyedett szomszédaival. A szóváltásból verekedés lett, melynek során egy német ember botjával véresre verte az atlaszt.

A belügyminiszter felfüggesztette Magoss György dr. tiszti főügyészt

A belügyminiszter ma leiratot intézett a közigazgatási bizottsághoz és közli, hogy a királyi ügyészség jelentése alapján, amely szerint Magoss György dr., Debrecen szabad királyi város tiszti főügyésze, a román megszállás idején kommunista foglyokat szabadított ki és így a Btk. 478. §-a első bekezdésébe ütköző vétség esete látszik fenforogni. — Magoss György dr. tiszti főügyész ellen a fegyelmi eljárás megindítását rendel el és egyben őt azonnal felfüggeszti állásától.

VILÁGNYELVEK!

ROSE-nyelviskola
Széchenyi-utca 42

Mrs. Thompson az amerikai gyapjufonalat elosztásáról

Jelentettük ma, hogy Mrs. Thompson — Padow kapitány és az amerikai vöröskeresztes misszió négy tagjának kíséretében — csütörtökön délután megsejmelte a városháza közgyűlési termében az amerikai gyapjufonalból készült téli ruhákat.

A szemle alkalmából szóba került az a Debreczenben hetekkel ezelőtt a sajtóban is visszhangra talált hír, amely szerint a gyapjufonalból olyanok is kaptak, akik jó anyagi viszonyok között vannak. Mrs. Thompson e hírrel kapcsolatban magyar és angol nyelven a következő kijelentést tette:

— Az amerikai misszió teljes jószívvel adta ajándékát a magyaroknak és teljesen megbízott azokban a hölgyekben, akik a szétosztást magukra vállalták, hogy a gyapjufonalat arra érdemes vagyontalanoknak fogják szétosztani. Hogy elvállalt kötelességüknek miként tettek eleget, az az ő lelkiismereti kérdése, az az ő lelkiismereti kérdése azoknak is, akik a gyapjufonalat elfogadták. Ismétlem, az amerikai misszió teljes jószívvel járt el és nem szándékozik a most tett kijelentésén felül egyébbe beavatkozni.

A debreceni postaigazgatóság november 1-én megkezdte működését 120 tisztviselő közül csak 10 jutott még lakáshoz

Hónapokon keresztül tartó tárgyalások után végre is sikerült tető alá hozni a debreceni postaigazgatóság kérdését. Régi óhaja volt Debrecennek, hogy postaigazgatóság székhelye legyen és az egész nemzetre tragikus következményű események, az ország megcsönkítése juttatta hozzá most e kívánság teljesüléséhez olyan körülmények és gazdasági viszonyok között, amikor a város nincs abban a helyzetben, hogy emeregi vágyának teljesülését megfelelő anyagi áldozatokkal méltányolhassa.

A kereskedelmi miniszter már szeptember 22-én kelt rendeletével létesítette a debreceni postaigazgatóságot, azonban csak most jelent meg az a rendelet, amelynek alapján a debreceni postaigazgatóság működését november hó 1-én tényleg meg is kezdi. Az igazgatóság hatáskörébe tartoznak a Bereg, Bihar, Hajdu, Szabolcs, Szatmár és Ung vármegyékben levő összes posta-, táviró- és távbeszélő hivatalok és ügynökségek.

Hat vármegye hatalmas területére terjed ki tehát az új igazgatóság hatásköre s hogy ezen a nemzetközi viszonylatokban is fontos, mert az erőszakos határok mentén húzódó területen a posta működése csak öregbiteni fogja a magyar posta hírnevét, azt mindenekelőtt garantálja a debreceni postaigazgatóság vezetésének, a magyar postások ismert kiválóságainak névsora. A debreceni postaigazgatóság vezető tisztviselői a következők:

Az igazgatóság vezetője Demkó Jenő pt. főigazgató, helyettese Szabó Domokos dr. pt. igazgató, a személyzeti ügyosztály vezetője Lengyel Sándor pt. tanácsos, a járat ügyosztály vezetője Szik Odón pt. tanácsos, a postakezelés és vizsgálati ügyosztály vezetője Klimes János dr. pt. tanácsos,

a táviró- és távbeszélő ügyosztály vezetője Nagy Sándor dr. pt. tanácsos,

a gazdasági és jóléti ügyosztály vezetője Oláh János dr. pt. főtanácsos,

az igazgatóság mellé rendelt számvétség vezetője Dézsi Agost főszámtanácsos,

az igazgatósági pénztár vezetője Jancsó Gerő pt. felügyelő, a kerületi műszaki felügyelőség vezetője Eggedy Andor főmérnök.

A felsorolt vezető tisztviselők közül Demkó Jenő pt. főigazgató a temesvári magyar postaigazgatóság vezetője volt. A románok, hogy a tisztviselőkre az eskü letételét illetőleg nyomást gyakoroljanak, a főigazgatót letartóztatták, izgalmas jelenetek közepette elhurcolták családjával köréből és csak azért bocsátották szabadon, mert felesége a kiállt izgalmak következtében súlyos beteg lett. Ekkor lakásán internálták, mindennap jelentkeznie kellett a román parancsnokságon, ahol őt és a vele együtt jelentkező Glattfelder Gyula csanádi püspököt román bakák bocsátották el naponta gunyos kézlégyintéssel. Végül is kiutasították.

Szabó Domokos dr. pt. igazgatót Kolozsvárról utasították ki, ahol az eskü letételének megtagadása után mint napszamos dolgozó a Renner-börgyár gazdaságában sok-sok társával együtt. Közrendőr és ezredes, díjnok és miniszteri tanácsos dolgozott itt együtt a maguk választotta bizalmi férfi felügyelete alatt reg-

geltől estig kapált, szénát gyűjtött és zugolódás nélkül végzett minden mezei munkát abban a felemelő tudatban, hogy ezeréves hazája integritása mellett demonstrált. A román parancsnokság meg akarta tiltani a gyárnak, hogy az esküt nem tett magyarokatalkalmazza, a gyár vezérigazgatója, Farkas Mózes dr. kijelentette azonban, hogy az esetben a gyár megszünteti működését. Így azután az esküt nem tett magyarok továbbra is megkereshették becsületes munkával a kenyerüket.

Az ügyosztályok vezetői közül Lengyel, Szik és Nagy tanácsosokat Nagyváradról, Klimes tanácsost és Oláh főtanácsost Kolozsvárról utasították ki.

A debreceni postaigazgatóság hivatalai megfelelő helyiség hiányában egyelőre a főposta épületének főnöki irodahelyiségeiben vannak összezsúfolva, csak a műszaki felügyelőség számára tudtak pár helyiséget felszabadítani a postakincstár Hatvan-utcai épületében, ahova az új főpostát terveztek már régen, ahol azonban építkezni a mai körülmények között nem lehet.

Katonai zászlószentelési ünnep

A debreceni katonák új zászlaját nagy ünnepség keretében szentelte fel ma Zadravecz István tábori püspök. Az ünnepélyt a Péterfia-utcai laktanyában tartották. Itt állították fel a díszkapolnát, amelyet egy század vett körül. A zászlószentelésen megjelentek Debreczen város hatóságainak, köztintézményeinek és társadalmi életének legelőkelőbb szerepvivői is. Ott voltak Huberth Ottó és Szomjas Gusztáv főispánok, Csóka Sámuel főjegyző, Yargha Elemér tanácsnok Debreczen város, Nábráczky Sándor főjegyző és Czeglédy Mihály dr. főügyész Hajdúvármegye részéről. Iggyártó Sándor dr. kir. ítélőtáblai elnök, Pajor Kálmán dr. ítélőtáblai tanácselnök, Ferenczy Tibor dr., Ságly Gyula államrendőrségi főtanácsos, Erdős József dr. egyetemi tanár, Erdős Károly dr. lelkész-képző-intézeti igazgató, Jóna István és Papler Géza, a gazdaszövetség képviselői és még számosan.

Pontban kilenc órakor kezdődött az ünnepély. A díszsátorban Flohr Jánosné ült, aki Horthy Miklósné O. Főméltóságát, a zászlóanyát képviselte. Körülötte voltak a zászló himző urleányok, kezükben a zászlóra szánt szalagokkal. Harsány kürt- és vezényszóra a katonaság imára sorakozik. A zenekar a Himnuszba kezd, amíg a díszkapolnában Zadravecz István tábori püspök ünnepi misét celebrál.

Aztán a kapolna elé hozzák a napsugártól és selyemtől csillogó zászlót, mellette tisztelő tisztírséggel. Most ismét imára vezényel a kürtöző s a katonaság kétszer egymásután disztüzet ad. A zenekar ismét a Himnuszba kezd s a kapolnából előlépő Zadravecz püspök rövid ima kíséretében beszenteli a zászlót, amelyet azután a díszsátorba visznek. Flohr Jánosné elsőnek Horthy Miklósné »Hazádnak rendületlenül légy híve óh magyar« himző selyem szalagját köli a zászlóra. Utána egymásután következnek: Flohr Jánosné szalagja: »Mária segits, a zászló himző urleányoké: »Ebredj álmaidból Árpád fia«, a Katolikus Leány-

A hivatalok elhelyezésén kívül elintézték még az igazgatóság mintegy 120 tisztviselőjének, akiknek a fele családos ember, a lakáskérdése is. Annak idején a postaigazgatóság Debreczenbe elhelyezésének előfeltételül kötötték ki, hogy a város megfelelő helyiségekről gondoskodják úgy a hivatalok, mint lakások céljaira. Közben Nyiregyháza város is felajánlotta az igazgatóság céljaira a sóstói fürdő épületeit. A lakásvizonyok azonban Nyiregyháza is éppolyan nyomoruságosak, mint Debreczenben s így mivel minden egyéb körülmény Debreczen mellett szólt, a miniszter végül is Debreczen jelölte ki az új postaigazgatóság székhelyéül.

A helyzet az, hogy a 120 tisztviselő közül máig csak 10 jutott lakáshoz, a többiek vagonokban és egyes iskolákban laknak. Elhelyezésük kérdése, — sajnos — nem választható el a debreceni lakásínség súlyos problémájának kilátástalanságától s így most, mikor a debreceni postaigazgatóság megkezdte működését, Debreczen közönsége az annyira szükséges anyagi támogatást egyelőre csak magyar szíve teljes meggével és szeretettel pótolhatja. Remélünk kell, hogy rövidesen eljön az ideje annak, hogy a postaigazgatóság tisztviselői megelégedett polgárai lesznek ennek a városnak.

clubé: »Magyarország nem volt, hanem leszo és végre a Tanitónó-képző szalagja: »A mi imánk és munkánk Magyarországot nagygyá és holdoggá teszi«, jelmondatokkal.

Ezután a díszsátor alkotta négy-szög közepére viszik a zászlót, ahol Zadravecz püspök, Beke Antal és Papp Gyula tábori lelkészek megáldják és a zászlórudba verik az első szegeket. A katonaság ismét sortüzet ad és Hegedüs Pál altábornagy körletparancsnok a kormányzó nevében, a kormányzó nevében Flohr Jánosné, majd a katonai hatóságok vezetői ütnek be egy-egy szeget. A református egyház nevében Beke Antal tábori lelkész, a róm. kat. egyház nevében Lindenberg János dr. prépost, a gör. kat. egyház nevében Papp Gyula tábori lelkész, utának pedig Szomjas Gusztáv, Huberth Ottó főispánok és Csóka Sámuel főjegyző Hajdúvármegye és a város. Iggyártó Sándor táblaelnök a bírósgok, Nábráczky Sándor főjegyző a vármegye, simai Erdős József dr. az egyetem, Ady Lajos dr. a tankerület, Nagy József miniszteri tanácsos a pénzügy-igazgatóság, Schindler Vilmos a máv. üzletvezetőség, Siket Traján a posta, Nevelits őrnagy a csendőrség, Ferenczy Tibor dr. az államrendőrség, Jóna István a Gazdaszövetség, Papler Géza a gazdaszövetség vezetői be a zászlórudba.

A szögek beverése után Zadravecz püspök a szöszékre lépett és nagyhatású beszédben méltatta a zászló keletkezésének történetét. Oláh elnyomás alatt, titokban himezgették hazafias debreceni hölgyek — mondta — s már itt kezdődött a zászló szentté tétele.

— E zászló egyik oldalán — folytatta — a magyar címer, a másikon a magyar ideál. Hiába mondja valaki, hogy e kettős gondolat felekezeti gondolat. Nem magyar, aki ezt mondja, mert évezredes szimbólum ez. A címer és Nagyasszonyunk nem felekezeti gondolat, hanem a magyar érzelmenek, a magyar jognak, és halljátok meg jól: a magyar integritásnak szimbólumai. Nem ősmagyar, de valami új magyar le-

het az, a magy akarja — V

lumot, megve, gyar hó járul kája, sen ez dásuok

Majd

— M

ott lát viasko erejéve szárnny keletre

a Kárp Adriár és mi

mel, a luma!

nem n régiha

lesz e masan

szonyu miek!

A k

végig, gadta

után

a kor

zászló

vasta

levett

kézzel

Az

volt a

a kato

gigvo

Bár

bank

Far

bank

Mik

Doll

Jelzát

Riu

Iies

Teg

letlő

zett I

debre

keres

kiuta

táron

A k

venni

kiuta

lük.

zal v

veszil

agyo

csuk

embe

vegyé

berek

jps, i

Átvé

litott

dr. a

ságon

Mi

lett e

kapit

hogy

hozh

nenw

ki, n

demo

ben

akim

elege

alatt

tett

dózil

sztrá

An

mon

köze

rült a

de a

a szl

tézm

kass

ellen

Nagy

het az, aki ez ősi szimbólumtól a magyarság belső gerincét elakarja választani!

Vigyétek ezt az ősi szimbólumot, ime a tiétek. És ha a remegve, titokban himezgető magyar hölgyek munkájához hozzájárul a ti acélos karotok munkája, akkor szent lesz tökéletesen ez a zászló, amelyre mi áldásukat adtuk.

Majd így fejezte be beszédét:

Magyar madár, turul madár, ott látunk téged a zászlón! Még viaskodol a magyarra leső kigyók erejével. Szent madár! Bontsd ki szárnyaid repülésre és repülj ki keletre, repülj nyugat felé, repülj a Kárpátok bérceire, repülj a kék Adriára! Bontsd ki szárnyaidat és mi követünk azzal az érzelmmel, amelynek e zászló szimbóluma! Isten minket úgy segíjen, nem nyugszunk, amíg évezredek, régi határainknak uralkodója nem lesz e szent zászló, amíg diadalmasan lengő címerünk, Nagyszonyunk országa nem lesz a miénk!

A közönség áhitattal hallgatta végig és hosszu éljenzéssel fogadta a megható beszédet, amely után *Dubinievits József* ezredes a *kormányzó* nevében átadta a zászlót a katonaságnak és felolvasta az eskümentát. A katonák levett fővel és esküre emelt kézzel tették esküit a *kormányzó*ra.

Az eskütétel után *diszfelvonulás* volt a kaszárnya udvarán, majd a katonaság az új zászló alatt végigvonult a városban.

Bármely bélyegzettel ellátott bankjegyeket bevált
Farkas László
bank és tőzsdabizományos.
Miklós-utca 1. sz.

Dollár, külföldi pénzek vétele.
Jelzálogkölcsönök. Ingatlan vétel és eladás.

Kiutasított nagyváradiak Debrecenben

Iliescu kapitány nagyváradi rémuralma

Tegnapelőtt 60 új román területéről kiutasított tisztviselő érkezett Debreczenbe, tegnap pedig a debreczeni rendőrkerület biharkeresztesi különítményének 19 új kiutasítottat adtak át az oláh határon.

A különítmény nem akarta átvenni a 19 embert, mert semmi kiutasítói végzetést nem hoztak velük. Az oláh határőrök erre azonnal válaszoltak, hogy *ha át nem veszik a kiutasítottakat, azonnal agyonlövők őket*, mert a parancsuk így írja elő. Most már az emberiségessé parancsolta, hogy átvegyék az életükért remegő embereket, köztük *Sonnenwirth Lajos*, ismert nagyváradi ügyvédet. Átvételük után Debreczenbe szállították őket, ahol *Sonnenwirth dr.* a rendőrkerületi parancsnok-ságon beszélte el szenvedéseiket.

Mindnyájuknak 4 óra alatt kellett elhagyniok a várost, *Iliescu kapitány* parancsára, anélkül, hogy bármi értéket vagy pénzt hozhattak volna magukkal. *Sonnenwirth dr.-t* azért utasították ki, mert a letartóztatott szociáldemokrata pártvezetőség érdekében közbenjárt. *Iliescu kapitány*, akinek rémtetteiről Debreczen is eleget tud, *Mosoiu fővezérsége* alatt irtózatot rémuralmat teremtett Váradon. Különös dühvel üldözik a vasutasokat a legutóbbi sztrájk óta.

Amint a kiutasított ügyvéd elmondta, Románia a szétzúllásához közeledik. Erdélyben ugya sikerült a vasutasstrájkot elfojtaniok, de annál hevesebben tört ki a sztrájk Oromániában. A közintézmények zúllottsága, a munkássztrájkok és a nemzetiségek ellenállása egyre közelebb hozták Nagyjóláhorország végét.

615 méter magas geyzir a Hortobágyon

Földgáz nyomai — Eredmény csak az év végére várható

Október első napjaiban történt, hogy a nagyalföldi bányakutató kirendeltségnek a Hortobágyon végzett furásai alkalmával 603 méter mélységben forrás fakadt fel, amelynek 44° Celsius forróságú vize a mélységből feltörve 12 méter magasságra szökött fel a föld színe fölé olyan erővel, hogy csak nagy erőfeszítéssel sikerült a víz terjedésének gátat vetni.

A kirendeltségnek ez volt a negyedik próba-furása, de az első alkalommal nem hatoltak le ilyen mélységre. A víz megvizsgálásakor kiderült, hogy némi földgáz-tartalma van ugyan, ez azonban korántsem elegendő ahhoz, hogy ipari célokra felhasználható lenne. Mivel pedig a forrás a további furást veszélyeztette volna, mert az esetleges olaj- és földgáz rétegekben kárt okozhatott volna, — mint nem kívánatos elemet — elzárták és elfalazták.

A forrás földgáz-tartalma mindamellett arra a reményre adhat okot, hogy a további furás, amely különben teljes erővel folyik, eredményes lesz, azonban körülbelül csak az év végén állapítható meg, hogy az eddigi eredmények tisztán tudományos értékűek-e, vagy pedig gyakorlati jelentőségük is van.

A sikerrel biztató furás helyét az Eötvös-féle gravitációs inga segítségével állapították meg, a kommun idején elhunyt nagy magyar fizikus világhírű találmányának segítségével, amely ma már világszerint pótolhatatlan eszköze egy a tisztán tudományos, mint a gyakorlati jelentőségű geológiai kutatásoknak.

DOLLART
és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron vált be
GÓTSCH SÁNDOR
bankirodája DEBRECZEN,
Piac-n. 38 I. em. Főposta mellett.

A budapesti tőzsde

Budapest, okt. 28.

Értéktőzsde: Magyar hitel 1840—80, Osztrák hitel 1085—80, Jelzálogbank 572—65, Leszámitoló 840, Agrárbank 975—85, Hazai bank 750—35, Angol-magyar 1040—25, Magyar-olasz 482—87, Bors-misk. 2920—75, Concordia 2400—410, Gizella 2000, Hungaria 2120—2050, Viktória 4300—450, Drasche 1900, Salgó 8300—200, Kőburg 3500—450, Ganz-Danub. 18100—300, Ganz vill. 4000—3970, Lipták 504—488, Ríma 4350—400, Brassói 4700—720, Általános fa 2000—2040, Hazai faterm. 6500—450, Orsz. fa 2250—220, Danica 6600—550, Papír 3200—300, Clotild 4800—5000, Cukor 14600, Lámpa 2700—750, Ósterm. 1045—100, Gummi 3375—90, Telefon 2500—590, Adria 14000, Közúti 1635—600, Déli-vasút 1775—95, Államvasút 5155—250, Trust 1930—890.

Valutapiac: Napoleon 1263—1254, Font 1500—1485, Léva 580, Dollár 430—420, Francia frank 2950—2930, Márka 619—604, Bécsi korona 102—105 és fél, Romanov 360—357, Sokol 507, Svájci frank 66—69, Korona-dinár 1290—1255, Frank-dinár 1235—1245, Lengyel-márka 154—152.

A zürichi devizák

Zürich, október 28. (Megnyitás.) Budapest 145, Bécs 207 és fél, Osztrák bélyegzett 160, Berlin 877 és fél, New-York 635, Prága 755, Milano 2377 és fél, Bukarest 1055, Varsó 2—.

DOLLÁR RANKAI KENYÉRCIAK

Női és leány felöltöket, szőrmearút legolcsóbb árban ajánl

Rózsa Áruháza

Ferti fehérműszakert készit
HERMAN NÁNDOR és Tsa
Piac-utca 10. Bikkával szemben.

HIREK.

Csonka Magyarország — nem ország, Egész Magyarország — mennyország!

A rendőrség köréből. *Tóth Gyula dr.* rendőrkapitány ma hosszabb szabadságáról vizsdatérve, elfoglalta hivatalát.

A ref. tanítótestület *Baltazar püspök*nél. A református tanítótestület tiszteltget szerdán délelőtt *Baltazar Dezső dr.* püspöknel. *Hatvani József*, a tanítótestület elnöke, meleg hangon fejezte ki bizalmát a püspök iránt és kitejtette, hogy testükkel is készek megvédelmezni a püspököt mindenféle támadás ellen. *Baltazar Dezső dr.* püspök hálásan fogadta a tanítótestület jóakaratu támogatását és bizalmát.

A tudományegyetem *Tisza-émlékünnepe*. A debreczeni magyar királyi tudományegyetem rectora és tanácsa Istenben boldogult gróf *Tisza István*. Magyarországi volt miniszterelnöke emlékének áldozni kíván s e célból 1920. évi október hó 31-én délelőtt fél 12 órakor, a kollégium disztermében gyászemlékünnepélyt tart. Az ünnepély rendje: 1. Ének. (Hát csak azért ragyogának... Chall.) Eneklí a református kollégiumi kántus. 2. Rektor megnyitói szavai. 3. Emlékbeszédet mond: dr. barabási *Kun József* egyetemi ny. rendes tanár. 4. Szavaltat. (Egyfordulóra) *Végvárítól.* Szavaltja *Nagy Lajos*. 5. Rector magnificus zárószavai. 6. Hymnus.

A Move löversenyén. amelyre a város a gazdák versenyszámára 2000 koronás díjat tűzött ki, a városi tanács képviselőjében *Csöka Sámuel* főjegyző és *Vargha Elemér* tb. főjegyző jelenik meg.

Laktanyák és gyakorlóterek bére. A katonaság által használt városi ingatlanok és építmények bérére vonatkozólag a hadbiztonság arról értesítette a városi tanácsot, hogy további intézkedésig bért nem fizethet, mert a várost illető termék még nincsenek megállapítva és a laktanyák helyreállításáig a város semmivel sem járult hozzá. A városi tanács felkérte a hadbiztonságot, hogy a visszamenőleg járó és így újabb megállapítást nem igénylő bérek megfizetése iránt intézkedjék, mert ezek a városi költségvetésben mint bevételi tételek szerepelnek. Egyéb-ként is a helyreállítási költségeket megegyezes szerint a kincstár előlegezte, ez a kérdés tehát nem lehet akadály a bérfizetésnek.

A katonazenekar hangversenye. Szombaton este 8 órai kezdettel a *Bika-kávéházban* a vonós katonazenekar válogatott műsorral hangversenyt tart. A jövedelem a zenealapot szolgálja.

Csonka-Biharmegye kérése. Csonka-Biharmegye alispánja kérésrel fordult a városi tanácshoz, hogy a csonka megye szőlőbirtokosainak érdekében engedje meg a város, hogy a debreceni hordójelző hivatal Csonka-Biharország területén is működhessek, amíg önálló hordójelző hivatala nem lesz.

Városi menetjegy-iroda. A m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetősége közli: Ertesítjük a n. érdemű közönséget, hogy Debreczenben a Szentanna-és Varga-utcák sarkán a Kereskedelmi- és Iparbank helyiségében intézetünk már régibb idő óta városi menetjegy-irodát állított fel. A közönség kényelmét szolgáljuk akkor, mikor felhívjuk figyelmét arra, hogy menetjegyeit ott a rendes díjszabás szerinti árban kényelmesen megválthatja és ezáltal a Debrecen és Debrecen-Vásártér állomásaink jegypénztáránál való tolongást elkerülheti. Az üzletvezetőség.

Uj iparengedély. A városi tanács kiadta az iparengedélyt Révész Sámuel széna, szalma és abrakkereskedőnek 1000 korona díj ellenében.

Malmok ellenőrzése. A gabonagyűjtés országos kormánybiztossága által kiküldött malmellenőrző közegek működésének főcélja az, hogy az őrlési szabályok betartását ellenőrizzék. A malmellenőrzés a vámgabonának közcélokra biztosításán kívül elsősorban az őrlőtől közönség érdekeinek védelmét is célozza. Ennélfogva felkérjük az érdekelt lakosság figyelmét, hogy a kiküldött malmellenőrző közegeket munkájukban lehetőleg támogassák. Közélemezési ügyosztály.

A közlelemezési minisztérium kezelésében levő szállítási igazolványok kiállításának díja. Közlelemezési miniszter ur 58987—1920. sz. rendelete értelmében a minisztérium kezelésében levő szállítási igazolványok nyomatvány költségeinek megterítése címén a f. évi október hó 27-től kezdődőleg minden egyes darab szállítási engedély kiállítása alkalmával 10 korona fizetendő. Közlelemezési ügyosztály.

A katonazenekar hangversenye. Vasárnap este 8 órai kezdettel a *Hungária-kávéházban* változatos műsorral hangversenyt tart a katonazenekar. A jövedelem a zenealapot szolgálja.

Propaganda-előadások. Ma délután fél 6 órakor a vármegyeház disztermében tartja a Székely Társaság negyedik propaganda előadását a következő műsorral: 1. Sajó Sándor: »Magyarnak lennie, Végváry: »1919. január 24-ike« című költeményeket szavalja; Bakoss Sarolta, a Csokonai-színház művésznője. 2. »Hogyan kerítették hatalmukba az oláhok Erdélyt« címmel előadást tart: Benkő János őrnagy. 3. Hegedűn játszik: Veszprémy Andor, zongorán kíséri: dr. Jóna Kálmán. A mai előadáson Magyar Imre zenekara játszik.

Kivégzett vörös hóhérok. Sopronból táviratozzák: A törvényszék ötös tanácsa halálra ítélte a csornai ellenforradalom hőhérait: Szabó Jánost, Judi Ferencet és Vencel Nándort. A kormányzó Szabó Jánosnak megkegyelmezett, a másik két halálos ítéletet azonban jóváhagyta. A kivégzéseket ma reggel hajtották végre.

Arany-Bika fürdő üzembem.

Forradalmi problémák és a zsidókérdés címen érdekes könyvújdonás jelent meg dr. Nagyiványi Zoltán tollából, mely aktuális voltánál fogva nagy érdeklődésre tarthat számot. Ára 69 korona. Kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. könyvkereskedésében.

Könyvtárakat legmagasabb árban vásárol az Alföldi Antiquarium, Piac-u. 18., Tisza-palota.

— Frank Sándor céghez Piac-utca 42. sz. posztó szövet, selyem és kész női fehérnemű legfinomabb kivitelben nagy választékban érkezett.

— Alakította kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

Welszmann Jakab okl. mérnök jogositott földmérő magánmérnök irodája Piac-utca 64. szám alatt van.

— Őszi és téli női felöltő újdonságok őrési választékban érkeztek, továbbá leányka kabátok, női ruhák, flanel pongyolák, blousok olcsó árakban kaphatók. Frank Sándor női felöltő áruhaza, Piac-u. 42.

— Cezarina! egy világhódító asszony című világírú filmregény megjelent (ára 27.60) s kapható a Hegedűs és Sándor irodalmi rt.-nál Piac-u. 34.

SZÍNHÁZ.

Ocskayék

Végeszakadatlan ünneplés volt csütörtökön este a Vigszínházban fényes bizonyossága annak, hogy az Ocskay-pár neve még sokáig jelentős fogalom marad Debrecen művészi életében.

Ocskay Kornél és a felesége, Hilberth Janka ezúttal új oldalról mutatkoztak be, mint dalénekesek. Az operák ünneplés művészei ebben a minőségükben is nagyszerű produkáltak. Ocskay Strauss Richard: Hajnal, Weingartner: Bokréta, Toszi: Ninon, Székács: Bocsnát című dalait énekelte. Finom, halk dalokat interpretált megkapó közvetlenséggel, a tenorista primadonnának harsogása helyett a tökéletes énekművész csodás falzettjeivel. A Debreczenben szokatlan művészi teljesítménynek őrési sikere volt. — O. Hilbert Janka Schumann: Szegény Péter, Lore: Dal, Löwe: Nem látta senki és ráadásul Grieg: Rózsák között című dalait énekelte és míg az első háromban koloratúrája egyre ragyogóbb tisztaságáról, színes melegségéről és technikája káprázatos lehetőségeiről tett bizonyosságot, addig a Grieg-dal interpretálása megrázó drámai erejével bűvölte el a hallgatóságot.

Forró, lelkes hangulatban ünnepelte a közönség szünni nem akaró tapsokkal múlt évi kedvenceit.

A színházi irodák jelentése:

Ma 29-én B) bérletben és 30-án C) bérletben Farkas Ida az új drámai hősnő játssa *Madame X* címszerepét. Partnere Kardoss Géza lesz. A többi szerepek Bánhidó, Szendrő, Székely Zizi és Rónai Viktor kezében vannak. Az előadásra jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók a Csokonai-színház jegypénztáránál.

Ma pénteken a tegnap este zajos tetszést aratott új műsor kerül színre, mely 5 egyfelvonásosból és 12 magánműből áll. A darabok közt a Szép Salamon Sári népszínmű és a Bugyi bohózat olyan sikert aratott, amilyenre rég emlékszünk Debreczenben.

Cesarina (a világ urnöje) Miss Napoleon című hatodik részét mutatja be ma az Uránia. Jegyelővétel.

Tarzan II. (a dsungel gyermeke) e szenzációs hatású csodafilm befejező részét mutatja be az Apolló. Jegyelővétel.

Francesca Bertini a Fekete ellenség című öt felvonásos dráma főszerepében művészi legjavát adja. Ezt a gyönyörű olasz filmet az Arany Bika mozi mutatja be. Jegyelővétel.

Péchy Erzsébet, Ben Blumenthal, Ocskay, stb. fényképeivel, rendkívül kacsigató színházi és társasági intimításokkal, Mit szeretne vacsorálni

és kivel? című szenzációs pályázattal jelenik meg ma a Debreceni Hét Színházi Újsága.

SPORT.

A Move lovasverseny. Folyó hó 30-án, szombaton délután Move lovasverseny a löverseny-terén. Kezdeté délután pontosan 1 órakor. Totalizateur. Buffet. Kiszásvut a Bikától.

Gazdasszonyok figyelmébe !!

Elsőrendű zsírnakvaló szalonna kgja. . . . . 196 R

saját tizlalásból

MÓRICZ hentesárugyár

KOSSUTH-UTCA 60. SZ.

Csokoládé Cacao Dessertek Tea Likőrök Rum

mindenféle csemege és felvágottak a legolcsóbb árban beszerezhetők

Burg Sámuel

fűszer és csemege üzletében, Csokonai-színházzal szemben

ZoZo

crém, szappan, puder, sampon a legelőkeltebb és legkeresettebb tolette szerek. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Debreceni Iólerakat a Gyógyár Kereskedőnél r.-i adó Készlet: HUNNIA gyógyszerár laboratóriuma BUDAPEST IX., Ráday-utca 12. szám.

Saját termésű

ó és új borokat

legolcsóbb napi árban árusítanak

Friedländer Testvérek

bornagykereskedők Széchenyi-utca 29. sz.

Könyvtárakat

és egyes műveket is legmagasabb áron vásárol

Aczél Henrik

modern antiquáriuma

Első Takarékpálota

Kívánatra hához megyek megtekinteni.

VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET

Széchenyi-u. 16. sz. alatt

Foglalkozik kizárólag a cosmetika minden ágával, 10 nap alatt eltüntet a legmagasabb árú hibákat u. m. májfoltot, szeplőt, miltessort, pattanást stb. Hajszálakat arc, mell és karról rövid idő alatt kiírt. Arc-massage jutányosan kapható bérletbe.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15.-, minden további szó K 1.80. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.

Aranyat, ezüstöt, briliánsokat legmagasabb árban veszek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67.

Ólmot,

ólomcsöveket, ólmedényeket és más ólomból készült ócska tárgyakat magas áron veszünk. — Cim a kiadóhivatalban.

Elsőrendű tűzfát nagyobb mennyiségben veszünk. Árjajánlatot kérjük lapunk kiadóhivatalába beadni.

ELADÁS.

Kitűnő minőségű gyermekharisnyák olcsón kaphatók **Dr. Hegedűsné Gyermekdivatházban** Simonffy-utca 2. szám

Horgonyozott lemez fedérlől lebontható néhány mázsa eladó. — Hatvan-utca 2.

Wertheim-Cassa 5-ös eladó Farkas és Goldbergnél Hunyadi-utca 17-19.

Férfi ruhák jókarban levők eladók Miklós-u. 37. Herczegné.

Tiszta

egész ives makulatura papír (ujszág) kapható lapunk nyomdájában.

Amerikai íróasztal eladó Adorjánál, Piac-utca 83.

Óriási japán krizantémum vágya és tövesen kapható. — Ugyanott egy gazdálkodónak alkalmas téli kabát szalonért is eladó. Rákóczi-utca 28. szám. Keresztépület.

KERESLET.

Segéd több éves gyakorlattal felvétetik Haas Lipót Linoleum-áruházban, Ferenecz József-ut 58.

Fűszer Engros első vezető segéd felvétetik Ullmann Salamon Kereskedelmi R.-nál.

Könyvelő ki a kettős könyvvitelben teljes jártassággal bír, felvétetik Adorján cégénél, Piac-utca 83.

Elárusító gyakorlattal felvétetik Haas Lipót Linoleum-áruházban, Ferenecz József-ut 58.

Fűszerkereskedő segéd, ki a helyi piacon ösmerettséggel bír, felvétetik Adorján cégénél, Piac-utca 83.

Fűszer angróban könyvelő felvétetik azonnali belépésre ajánlatra Friedmann és Asztalos, Széchenyi-utca 6.

Tanuló fizetéssel felvétetik Adorján Jenő és társa fűszer nagykereskedő cégénél, Piac-utca 83.

Közéiskolát esetleg 4-6 osztályt végzett fiatalember felvétetik Ullmann Salamon Kereskedelmi Részvénytársaság fűszer- és csemege osztályán. Piac-utca 69.

Mérlegképes könyvelő és gyakorlattal bíró pénztáros kisasszony azonnali belépésre felvétetik Friedmann és Asztalos cégénél Széchenyi utca 6. Ugyanott tanuló is felvétetik.

VEGYES.

Izraelita vallásu gyermekek elemi vagy középiskolai tanulók oktatását elvállalja ellenséges megszállás alatti területéről menekült diák. Héber olvasás tanítására is vállalkozik. Címe a kiadóhivatalban meg tudható.

Házgondnoki vagy házfelügyelői állást vállalna magántisztviselő. Megkeresést a kiadóba kér «Megbízható» jellegre

Egy szép nagy butorozott szoba egy vagy két fiatal ur részére kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Jó házi koszt kapható. Cim a kiadóba.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat a legmagasabb árban veszek
POLLÁK
ékszerész Piac-utca 79.

Valódi boxcipő

elsőrendű kivitelben gyermekeknek 30-35- számig 575 kor. 36-39 számig 700 kor., női 800 kor. feljebb. Férfi bakancs 900 kor. Fiu bakancs minden nagyságban. Házi cipő férfiak, nők és gyermekek részére 70 kor. feljebb. Kereskedőknek árengedmény. Schiffer-cég, Budapest, I. Döbrentei-tér 4-6. sz.

Most jelent meg!

Dr. NAGYIVÁNYI ZOLTÁN
Forradalmi problémák és a zsidó kérdés
aktuális irodalmi újdonság.

ÁRA
69 K

Kaphatók: Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

Felélő szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.